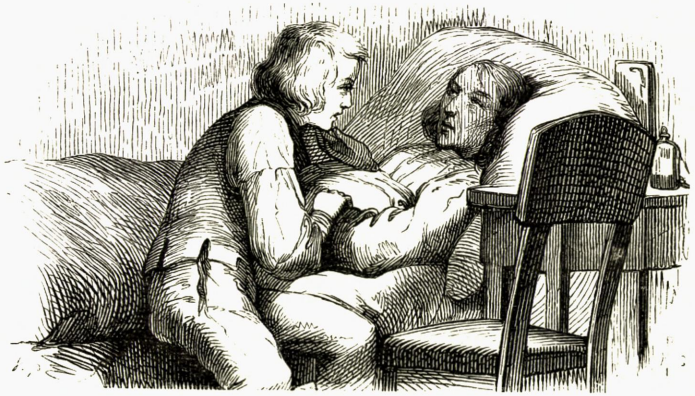

Rejsekammeraten.

Den stakkels Johannes var saa bedrøvet, for hans Fader var meget syg og kunde ikke leve. Der var slet ingen uden de to inde i den lille Stue; Lampen paa Bordet var ved at brænde ud, og det var ganske sildigt paa Aftenen. —

»Du var en god Søn, Johannes!« sagde den syge Fader, »Vor Herre vil nok hjælpe dig frem i Verden!« og han saa med alvorlige, milde Øjne paa ham, trak Vejret ganske dybt og døde; det var, ligesom om han sov. Men Johannes græd, nu havde han slet ingen i hele Verden, hverken Fader eller Moder, Søster eller Broder. Den stakkels Johannes! Han laa paa sine Knæ foran Sengen og kyssede den døde Faders Haand, græd saa mange salte Taarer, men til sidst lukkede hans Øjne sig, og han sov ind med Hovedet paa den haarde Sengefjæl.

Da drømte han en underlig Drøm; han saa, hvor Sol og Maane nejede for ham, og han saa sin Fader frisk og sund igen og hørte ham le, som han altid lo, naar han var rigtig fornøjet. En dejlig Pige, med Guldkrone paa sit lange, smukke Haar, rakte Johannes Haanden, og hans Fader sagde: »Ser du, hvilken Brud du har faaet? Hun er den dejligste i hele

Verden.« Saa vaagnede han, og alt det smukke var borte, hans Fader laa død og kold i Sengen, der var slet ingen hos dem; den stakkels Johannes!

Ugen derefter blev den døde begravet; Johannes gik tæt bag Kisten, kunde nu ikke mere faa den gode Fader at se, som havde holdt saa meget af ham; han hørte, hvor de kastede Jorden ned paa Kisten, saa nu det sidste Hjørne af den, men ved den næste Skuffe Jord, der blev kastet ned, var det ogsaa borte; da var det, ligesom hans Hjerte vilde gaa i Stykker, saa bedrøvet var han. Rundt om sang de en Psalme, det klang saa smukt, og Taarerne kom Johannes i Øjnene, han græd, og det gjorde godt i hans Sorg. Solen skinnede dejligt paa de grønne Træer, ligesom den vilde sige: »Du skal ikke være saa bedrøvet, Johannes! kan du se, hvor smuk blaa Himlen er; deroppe er nu din Fader og beder den gode Gud, at det altid maa gaa dig vel!«

»Jeg vil altid være god!« sagde Johannes, »saa kommer jeg ogsaa op i Himlen til min Fader, og hvor det vil blive en Glæde, naar vi se hinanden igen! Hvor der vil være meget, jeg kan fortælle ham, og han vil igen vise mig saa mange Ting, lære mig saa meget af alt det dejlige i Himlen, ligesom han lærte mig her paa Jorden. Oh, hvor det vil blive en Glæde!«

Johannes tænkte sig det saa tydeligt, at han smilte derved, medens Taarerne endnu løb ham ned over Kinderne. De smaa Fugle sad oppe i Kastanietræerne og kvidrede: »kvivit, kvivit!« de vare saa fornøjede, skønt de jo vare med ved Begravelsen, men de vidste nok, at den døde Mand nu var oppe i Himlen, havde Vinger, langt smukkere og større end deres, var nu lykkelig, fordi han havde været god her paa Jorden, og derover vare de fornøjede. Johannes saa, hvor de fløj fra de grønne Træer, langt ud i Verden, og han fik da ogsaa saadan Lyst til at flyve med. Men først skar han et stort Trækors til at sætte paa sin Faders Grav, og da han om Aftenen bragte det derhen, var Graven pyntet med Sand og Blomster; det havde fremmede Folk gjort, for de holdt saa meget af den kære Fader, som nu var død.

Tidlig næste Morgen pakkede Johannes sin lille Bylt sammen, gemte i sit Bælte hele sin Arvepart, der var halvtredsindstyve Rigsdaler og et Par Sølvskillinger, dermed vilde han vandre ud i Verden. Men først gik han hen paa Kirkegaarden til sin Faders Grav, læste sit »Fadervor« og sagde: »Far vel, du kære Fader! Jeg vil altid være et godt Menneske, og saa tør du nok bede den gode Gud, at det maa gaa mig godt!«

Ude paa Marken, hvor Johannes gik, stod alle Blomsterne saa friske og dejlige i det varme Solskin, og de nikkede i Vinden, ligesom om de vilde sige: »Velkommen i det grønne! Er her ikke nydeligt?« Men Johannes drejede sig endnu engang om for at se den gamle Kirke, hvor han, som lille Barn, var døbt, hvor han hver Søndag med sin gamle Fader havde været i Kirke og sunget sin Psalme; da saa han højt oppe i et af Hullerne i Taarnet Kirkenissen staa med sin lille røde, spidse Hue, han skyggede for sit Ansigt med den bøjede Arm, da ellers Solen skar ham i Øjnene. Johannes nikkede Farvel til ham, og den lille Nisse svingede sin røde Hue, lagde Haanden paa Hjertet og kyssede mange Gange paa Fingrene for at vise, hvor godt han ønskede ham det, og at han ret maatte gøre en lykkelig Rejse.

Johannes tænkte paa, hvor meget smukt han nu skulde faa at se i den store, prægtige Verden, og gik længer og længer bort, saa langt, som han aldrig før havde været; han kendte slet ikke de Byer, han kom igennem, eller de Mennesker, han mødte, nu var han langt ude mellem fremmede.

Den første Nat maatte han lægge sig at sove i en Høstak paa Marken, anden Seng havde han ikke. Men det var just nydeligt, syntes han, Kongen kunde ikke have det pænere. Den hele Mark med Aaen, Høstakken og saa den blaa Himmel ovenover var just et smukt Sovekammer. Det grønne Græs med de smaa røde og hvide Blomster var Gulvtæppe, Hyldebuskene og de vilde Rosenhækker vare Blomsterbuketter, og som Vandfad havde han hele Aaen med det klare, friske Vand, hvor Sivene nejede og sagde baade god Aften og god Morgen. Maanen var en rigtig stor Natlampe, højt oppe

under det blaa Loft, og den stak ikke Ild i Gardinerne; Johannes kunde sove ganske roligt, og han gjorde det ogsaa, vaagnede først igen, da Solen stod op, og alle de smaa Fugle rundt omkring sang: »God Morgen! god Morgen! Er du ikke oppe?«

Klokkerne ringede til Kirke, det var Søndag; Folk gik hen at høre Præsten, og Johannes fulgte med dem, sang en Psalme og hørte Guds Ord, og det var ham, ligesom han var i sin egen Kirke, hvor han var døbt og havde sunget Psalmer med sin Fader.

Ude paa Kirkegaarden var der saa mange Grave, og paa nogle vokste der højt Græs. Da tænkte Johannes paa sin Faders Grav, der ogsaa maatte komme til at se ud som disse, nu han ikke kunde luge og pynte den. Han satte sig da ned og rykkede Græsset af, rejste Trækorsene op, der vare faldne om, og lagde Kransene, som Vinden havde revet bort fra Gravene, igen paa deres Sted, idet han tænkte, maaske at en gør det samme ved min Faders Grav, nu jeg ikke kan gøre det!

Uden for Kirkegaardsporten stod en gammel Tigger og støttede sig paa sin Krykke, Johannes gav ham de Sølvskillinger, han havde, og gik saa lykkelig og fornøjet længere frem, ud i den vide Verden.

Mod Aften blev det et forskrækkelig ondt Vejr, Johannes skyndte sig for at komme under Tag, men det blev snart mørk Nat; da naaede han endelig en lille Kirke, der laa ganske ensomt oppe paa en Høj; Døren stod til Lykke paa Klem, og han smuttede ind; her vilde han blive, til det onde Vejr lagde sig.

»Her vil jeg sætte mig i en Krog!« sagde han, »jeg er ganske træt og kan nok trænge til at hvile mig lidt!« saa satte han sig ned, foldede sine Hænder og læste sin Aftenbøn, og inden han vidste af det, sov og drømte han, mens det lynede og tordnede udenfor.

Da han vaagnede igen, var det midt ud paa Natten, men det onde Vejr var trukket over, og Maanen skinnede ind ad Vinduerne til ham. Midt paa Kirkegulvet stod der en aaben

Ligkiste med en død Mand i, for han var endnu ikke begravet. Johannes var slet ikke bange, for han havde en god Samvittighed, og han vidste nok, at de døde gør ingen noget; det er levende, onde Mennesker, der gør Fortræd. Saadanne to levende, slemme Folk stod tæt ved den døde Mand, der var sat herind i Kirken, før han blev lagt ned i Graven; de vilde gøre ham Fortræd, ikke lade ham ligge i sin Ligkiste, men kaste ham uden for Kirkedøren, den stakkels døde Mand.

»Hvorfor vil I gøre det?« spurgte Johannes, »det er ondt og slemt, lad ham sove i Jesu Navn!«

»O Sniksnak!« sagde de to fæle Mennesker, »han har narret os! Han skylder os Penge, dem kunde han ikke betale, og nu er han oven i Købet død, saa faa vi ikke en Skilling, derfor vil vi rigtig hævne os, han skal ligge som en Hund uden for Kirkedøren!«

»Jeg har ikke mer end halvtredsindstyve Rigsdaler!« sagde Johannes, »det er hele min Arvepart, men den vil jeg gerne give eder, naar I vil ærligt love mig at lade den stakkels døde Mand i Fred. Jeg skal nok komme ud af det uden de Penge; jeg har sunde, stærke Lemmer, og Vor Herre vil altid hjælpe mig.«

»Ja,« sagde de hæslige Mennesker, »naar du saaledes vil betale hans Gæld, skal vi saamænd ikke gøre ham noget, det kan du være vis paa!« og saa tog de Pengene, Johannes gav dem, lo ordentlig ganske højt over hans Godhed og gik deres Vej; men Johannes lagde Liget til Rette igen i Kisten, foldede Hænderne paa det, sagde Farvel og gik nok saa tilfreds gennem den store Skov.

Rundt omkring, hvor Maanen kunde skinne ind imellem Træerne, saa han de yndigste smaa Alfer lege nok saa lystigt; de lod sig ikke forstyrre, de vidste nok, han var et godt, uskyldigt Menneske, og det er kun de onde Folk, der ikke maa faa Alferne at se. Nogle af dem vare ikke større end en Finger og havde deres lange, gule Haar hæftet op med Guldkamme, to og to gyngede de paa de store Dugdraaber, der laa paa Bladene og det høje Græs; somme Tider trillede

Draaben, saa faldt de ned mellem de lange Græsstraa, og der blev en Latter og Støj af de andre Smaapuslinger. Det var uhyre morsomt! De sang, og Johannes kendte ganske tydeligt alle de smukke Viser, han havde lært som lille Dreng. Store, brogede Edderkopper, med Sølvkroner paa Hovedet, maatte fra den ene Hæk til den anden spinde lange Hængebroer og Paladser, der, da den fine Dug faldt paa, saa ud som skinnende Glas i det klare Maaneskin. Saaledes varede det ved, lige til Solen stod op. De smaa Alfer krøb da ind i Blomsterknopperne, og Vinden tog i deres Broer og Slotte, der da fløj hen i Luften som store Spindelvæv.

Johannes var nu kommen ud af Skoven, da en stærk Mandsstemme raabte bag ved ham: »Holla, Kammerat! hvorhen gælder Rejsen?«

»Ud i den vide Verden!« sagde Johannes. »Jeg har hverken Fader eller Moder, er en fattig Knøs, men Vor Herre hjælper mig nok!«

»Jeg vil ogsaa ud i den vide Verden!« sagde den fremmede Mand. »Skal vi to gøre Følgeskab?«

»Ja nok!« sagde Johannes, og saa fulgtes de ad. De kom snart til at holde meget af hinanden, for de vare gode Mennesker begge to. Men Johannes mærkede nok, at den fremmede var meget klogere end han, han havde været næsten hele Verden rundt og vidste at fortælle om alt det mulige, der er til.

Solen var allerede højt oppe, da de satte sig under et stort Træ for at spise deres Frokost; i det samme kom der en gammel Kone. Oh, hun var saa gammel og gik ganske krum, støttede sig paa en Krykkestok og havde paa sin Ryg et Knippe Brænde, som hun havde samlet i Skoven. Hendes Forklæde var hæftet op, og Johannes saa, at tre store Ris af Bregner og Pilekviste stak ud fra det. Idet hun var ganske nær ved dem, gled hendes ene Fod, hun faldt om og gav et højt Skrig, for hun havde brækket sit Ben, den stakkels gamle Kone.

Johannes vilde straks, at de skulde bære hende hjem, hvor hun boede, men den fremmede lukkede sin Vadsæk op,

tog en Krukke frem og sagde, at han havde her en Salve, der straks kunde gøre hendes Ben helt og raskt, saa at hun selv kunde gaa hjem, og det som om hun aldrig havde brækket Benet. Men derfor vilde han ogsaa, at hun skulde forære ham de tre Ris, hun havde i sit Forklæde.

»Det er godt betalt!« sagde den gamle og nikkede ganske underligt med Hovedet; hun vilde ikke saa meget gerne af med sine Ris, men det var heller ikke saa rart at ligge med Benet brækket; saa gav hun ham Risene, og lige saa snart han havde gnedet Salven paa Benet, rejste ogsaa den gamle Mutter sig op og gik meget raskere end før. Det kunde den Salve gøre. Men den var heller ikke at faa paa Apoteket.

»Hvad vil du med de Ris?« spurgte Johannes nu sin Rejsekammerat.

»Det er tre pæne Urtekoste!« sagde han, »dem kan jeg just lide, for jeg er en løjerlig Fyr!«

Saa gik de endnu et godt Stykke.

»Nej, hvor det trækker op!« sagde Johannes og pegede ligefrem; »det er nogle forskrækkelige tykke Skyer!«

»Nej,« sagde Rejsekammeraten, »det er ikke Skyer, det er Bjergene, de dejlige store Bjerge, hvor man kommer helt op over Skyen i den friske Luft! Det er herligt, kan du tro! I Morgen ere vi vist saa langt ude i Verden!«

Det var ikke saa nær ved, som det saa ud; de behøvede en hel Dag at gaa, før de kom til Bjergene, hvor de sorte Skove vokste lige op mod Himlen, og hvor der var Stene lige saa store som en hel By; det vilde rigtignok blive en svær Tur at komme der helt over, men derfor gik ogsaa Johannes og Rejsekammeraten ind i et Værtshus for at hvile sig godt og samle Kræfter til Marchen i Morgen.

Nede i den store Skænkestue i Værtshuset vare saa mange Mennesker samlede, for der var en Mand, som gjorde Dukkekomedie; han havde just stillet sit lille Teater op, og Folk sad rundt omkring for at se den Komedie, men allerforrest havde en gammel, tyk Slagter taget Plads, og det den allerbedste; hans store Bulbider, uh, den saa glubsk ud, sad ved Siden af ham og gjorde Øjne ligesom alle de andre.

Nu begyndte Komedien, og det var en pæn Komedie med en Konge og en Dronning, de sad paa en Fløjels Trone, havde Guldkroner paa Hovedet og lange Slæb paa Kjolerne, for det havde de Raad til. De nydeligste Trædukker med Glasøjne og store Knebelsbarter stod ved alle Døre og lukkede op og i, for at der kunde komme frisk Luft i Stuen. Det var just en dejlig Komedie, og den var slet ikke sørgelig, men lige idet Dronningen rejste sig op og gik hen ad Gulvet, saa — ja Gud maa vide, hvad den store Bulbider tænkte; men da den tykke Slagter ikke holdt paa ham, gjorde han et Spring lige ind paa Teatret, tog Dronningen midt i hendes tynde Liv, saa det sagde »knik, knak!« Det var ganske forskrækkeligt!

Den stakkels Mand, som gjorde den hele Komedie, blev saa forskrækket og saa bedrøvet for sin Dronning, for det var den allernydeligste Dukke, han havde, og nu havde den ækle Bulbider bidt Hovedet af hende; men da Folk siden gik bort, sagde den fremmede, han, som var kommen med Johannes, at han nok skulde gøre hende i Stand, og saa tog han sin Krukke frem og smurte Dukken med den Salve, han hjalp den stakkels gamle Kone med, da hun havde brækket sit Ben. Lige saa snart Dukken var smurt, blev den straks hel igen, ja, den kunde endogsaa selv røre alle sine Lemmer, man behøvede slet ikke at trække i Snoren; Dukken var som et levende Menneske, paa det nær at den ikke kunde tale. Manden, som havde det lille Dukketeater, blev saa fornøjet, nu behøvede han slet ikke at holde paa den Dukke, den kunde jo danse af sig selv. Det var der ingen af de andre, der kunde.

Da det siden blev Nat, og alle Folk i Værtshuset vare gaaede i Seng, var der een, der sukkede saa forskrækkelig dybt og blev saa længe ved, saa de alle sammen stod op for at se, hvem det kunde være. Manden, der havde gjort Komedie, gik hen til sit lille Teater, for det var derinde, at nogen sukkede. Alle Trædukkerne laa imellem hverandre, Kongen og alle Drabanterne, og det var dem, som sukkede saa ynkeligt og stirrede med deres store Glasøjne, for de vilde saa gerne blive smurt lidt ligesom Dronningen, at de ogsaa kunde komme til at røre sig af sig selv. Dronningen lagde sig lige ned paa

sine Knæ og rakte sin dejlige Guldkrone i Vejret, mens hun bad: »Tag kun den, men smør min Gemal og mine Hoffolk!« da kunde den stakkels Mand, der ejede Komedien og alle Dukkerne, ikke lade være at græde, for det gjorde ham virkelig saa ondt for dem; han lovede straks Rejsekammeraten, at han vilde give ham alle de Penge, han fik for sin Komedie næste Aften, naar han bare vilde smøre fire, fem af hans pæneste Dukker; men Rejsekammeraten sagde, at han forlangte slet ikke andet end den store Sabel, han havde ved sin Side, og da han fik den, smurte han seks Dukker, der straks dansede og det saa nydeligt, at alle Pigerne, de levende Menneskepiger, som saa derpaa, gav sig til at danse med. Kusken og Kokkepigen dansede, Tjeneren og Stuepigen, alle de fremmede, og Ildskuffen og Ildklemmen; men de to faldt om, lige idet de gjorde de første Spring, — jo, det var en lystig Nat. —

Næste Morgen gik Johannes med sin Rejsekammerat bort fra dem alle sammen og op ad de høje Bjerge og igennem de store Granskove. De kom saa højt op, at Kirketaarnene dybt under dem til sidst saa ud som smaa røde Bær, nede i alt det grønne, og de kunde se saa langt bort, mange, mange Mile, hvor de aldrig havde været. — Saa meget smukt af den dejlige Verden havde Johannes aldrig før set paa een Gang, og Solen skinnede saa varmt fra den friske blaa Luft, han hørte ogsaa Jægerne blæse paa Valdhorn inde mellem Bjergene, saa smukt og velsignet, at han fik Vandet i Øjnene af Glæde og kunde ikke lade være at sige: »Du gode Vor Herre! jeg kunde kysse dig, fordi du er saa god imod os alle sammen og har givet os al den Dejlighed, der er i Verden!«

Rejsekammeraten stod ogsaa med foldede Hænder og saa ud over Skoven og Byerne, i det varme Solskin. I det samme klang det forunderligt dejligt over deres Hoveder, de saa op i Vejret: en stor, hvid Svane svævede i Luften; den var saa smuk og sang, som de aldrig før havde hørt nogen Fugl synge; men det blev mere og mere svagt, den bøjede sit Hoved og sank ganske langsomt ned for deres Fødder, hvor den laa død, den smukke Fugl.

»To saa dejlige Vinger,« sagde Rejsekammeraten, »saa hvide og store, som de, Fuglen har, ere Penge værd, dem vil jeg tage med mig! kan du nu se, at det var godt, jeg fik en Sabel!« og saa hug han med eet Slag begge Vingerne af den døde Svane, dem vilde han beholde.

De rejste nu mange, mange Mile frem over Bjergene, til de til sidst foran sig saa en stor Stad med over hundrede Taarne, der skinnede som Sølv i Solskinnet; midt i Byen var et prægtigt Marmorslot, tækket med det røde Guld, og her boede Kongen.

Johannes og Rejsekammeraten vilde ikke straks gaa ind i Byen, men bleve i Værtshuset udenfor, at de kunde pynte sig, thi de vilde se pæne ud, naar de kom paa Gaden. Værten fortalte dem, at Kongen var saadan en god Mand, der aldrig gjorde noget Menneske noget, hverken det ene eller det andet, men at hans Datter, ja, Gud bevare os! det var en slem Prinsesse. Dejlighed havde hun nok af, ingen kunde være saa smuk og indtagende som hun, men hvad hjalp det, hun var en slem, ond Heks, der var Skyld i, at saa mange dejlige Prinser havde mistet deres Liv. — Alle Mennesker havde hun givet Lov at fri til hende; enhver kunde komme, enten han var en Prins eller en Stodder, det kunde være lige eet og det samme; han skulde bare gætte tre Ting, hun spurgte ham om; kunde han det, saa vilde hun gifte sig med ham, og han skulde være Konge over det hele Land, naar hendes Fader døde; men kunde han ikke gætte de tre Ting, saa lod hun ham hænge eller halshugge, saa slem og ond var den dejlige Prinsesse. Hendes Fader, den gamle Konge, var saa bedrøvet derover, men han kunde ikke forbyde hende at være saa ond, for han havde een Gang sagt, han vilde aldrig have det mindste at gøre med hendes Kærester, hun kunde selv gøre, ligesom hun vilde. Hver Gang der kom en Prins og skulde gætte for at faa Prinsessen, saa kunde han ikke komme ud af det, og saa blev han hængt eller halshugget; de havde jo varet ham i Tide, han kunde lade være at fri. Den gamle Konge var saa bedrøvet over al den Sorg og Elendighed, at han en hel Dag om Aaret laa paa Knæ, med alle sine Soldater,

og bad, at Prinsessen maatte blive god, men det vilde hun slet ikke. De gamle Koner, som drak Brændevin, farvede det ganske sort, før de drak det, saaledes sørgede de, og mere kunde de ikke gøre.

»Den hæslige Prinsesse!« sagde Johannes, »hun skulde virkelig have Ris, det kunde hun have godt af. Bare jeg var den gamle Konge, hun skulde nok komme til at spytte røde Grise!«

I det samme hørte de Folk udenfor raabe Hurra. Prinsessen kom forbi, og hun var virkelig saa dejlig, at alle Folk glemte, hvor ond hun var, derfor raabte de Hurra. Tolv dejlige Jomfruer, alle sammen i hvide Silkekjoler, og med en Guldtulipan i Haanden, red paa kulsorte Heste ved Siden af hende; Prinsessen selv havde en kridhvid Hest, pyntet med Diamanter og Rubiner, hendes Ridedragt var af det pure Guld, og Pisken, hun havde i Haanden, saa ud, som den var en Solstraale; Guldkronen paa Hovedet var ligesom smaa Stjerner oppe fra Himlen, og Kaaben var syet af over tusinde dejlige Sommerfuglevinger; alligevel var hun meget smukkere end alle hendes Klæder.

Da Johannes fik hende at se, blev han saa rød i sit Ansigt som et dryppende Blod, og han kunde knap sige et eneste Ord; Prinsessen saa jo ganske ud som den dejlige Pige med Guldkrone paa, han havde drømt om den Nat, hans Fader var død. Han fandt hende saa smuk og kunde ikke lade være at holde saa meget af hende. Det var bestemt ikke sandt, sagde han, at hun kunde være en ond Heks, der lod Folk hænge eller halshugge, naar de ikke kunde gætte, hvad hun forlangte af dem. »Enhver har jo Lov at fri til hende, endogsaa den fattigste Stodder, jeg vil virkelig gaa op paa Slottet! for jeg kan ikke lade være!«

De sagde alle sammen, at det skulde han ikke gøre, det vilde bestemt gaa ham ligesom alle de andre. Rejsekammeraten raadede ham ogsaa derfra, men Johannes mente, det gik nok godt, børstede sine Sko og sin Kjole, vaskede Ansigt og Hænder, kæmmede sit smukke, gule Haar og gik saa ganske alene ind til Byen og op paa Slottet.

»Kom ind!« sagde den gamle Konge, da Johannes bankede paa Døren. — Johannes lukkede op, og den gamle Konge, i Slaabrok og broderede Tøfler, kom ham i Møde, Guldkronen havde han paa Hovedet, Scepteret i den ene Haand og Guldæblet i den anden. »Bi lidt!« sagde han og fik Æblet op under Armen for at kunne række Johannes Haanden. Men saa snart han fik at høre, det var en Frier, begyndte han saaledes at græde, at baade Scepter og Æble faldt paa Gulvet, og han maatte tørre Øjnene i sin Slaabrok. Den stakkels gamle Konge!

»Lad være!« sagde han, »det gaar dig galt ligesom alle de andre. Nu skal du bare se!« saa førte han Johannes ud i Prinsessens Lysthave; der saa forskrækkeligt ud! Oppe i hvert Træ hang tre, fire Kongesønner, der havde friet til Prinsessen, men ikke kunnet gætte de Ting, hun havde sagt dem. Hver Gang det blæste, ranglede alle Knoglerne, saa de smaa Fugle bleve forskrækkede og turde aldrig komme ind i den Have; alle Blomsterne vare bundne op med Menneskeben, og i Urtepotterne stod Dødningehoveder og grinte. Det var rigtignok en Have for en Prinsesse.

»Her kan du se!« sagde den gamle Konge, »det vil gaa dig ligesom alle de andre, du her ser, lad derfor heller være! Du gør mig virkelig ulykkelig, for jeg tager mig det saa nær!«

Johannes kyssede den gode, gamle Konge paa Haanden og sagde, det gik nok godt, for han holdt saa meget af den dejlige Prinsesse.

I det samme kom Prinsessen selv med alle sine Damer ridende ind i Slotsgaarden, de gik derfor ud til hende og sagde god Dag. Hun var rigtignok dejlig, rakte Johannes Haanden, og han holdt endnu meget mere af hende end før, hun kunde bestemt ikke være en slem, ond Heks, som alle Folk sagde om hende. De gik op i Salen, og de smaa Pager præsenterede Syltetøj og Pebernødder for dem, men den gamle Konge var saa bedrøvet, han kunde slet ikke spise noget, og Pebernødderne vare ham ogsaa for haarde.

Det blev nu bestemt, at Johannes skulde komme igen op paa Slottet næste Morgen, da vilde Dommerne og hele

Raadet være forsamlede og høre, hvorledes han kom ud af det med at gætte. Kom han godt ud af det, saa skulde han endnu komme to Gange til, men der var endnu aldrig nogen,

som havde gættet den første Gang, og saa maatte de miste Livet.

Johannes var slet ikke bedrøvet for, hvorledes det vilde gaa ham, han var just fornøjet, tænkte kun paa den dejlige

Prinsesse og troede ganske vist, at den gode Gud nok hjalp ham, men hvorledes, det vidste han slet ikke og vilde heller ikke tænke derpaa. Han dansede hen ad Landevejen, da han gik tilbage til Værtshuset, hvor Rejsekammeraten ventede paa ham.

Johannes kunde ikke blive færdig med at fortælle, hvor nydelig Prinsessen havde været imod ham, og hvor dejlig hun var; han længtes allerede saa meget efter den næste Dag, han skulde derind paa Slottet og forsøge sin Lykke med at gætte.

Men Rejsekammeraten rystede med Hovedet og var ganske bedrøvet. »Jeg holder saa meget af dig!« sagde han, »vi kunde endnu have været længe sammen, og nu skal jeg allerede miste dig! Du stakkels kære Johannes, jeg kunde gerne græde, men jeg vil ikke forstyrre din Glæde den sidste Aften maaske, vi ere sammen. Vi ville være lystige, rigtig lystige; i Morgen, naar du er borte, har jeg Lov til at græde!«

Alle Folk inde i Byen havde straks faaet at vide, at der var kommet en ny Frier til Prinsessen, og der var derfor en stor Bedrøvelse. Komediehuset blev lukket, alle Kagekonerne bandt sort Flor om deres Sukkergrise, Kongen og Præsterne laa paa Knæ i Kirken, der var saadan en Bedrøvelse, for det kunde jo ikke gaa Johannes bedre, end det var gaaet alle de andre Friere.

Ud paa Aftenen lavede Rejsekammeraten en stor Bolle Punch og sagde til Johannes, at nu skulde de være rigtig lystige og drikke Prinsessens Skaal. Men da Johannes havde drukket to Glas, blev han saa søvnig, det var ham ikke muligt at holde Øjnene oppe, han maatte falde i Søvn. Rejsekammeraten løftede ham ganske sagte op fra Stolen og lagde ham hen i Sengen, og da det saa blev mørk Nat, tog han de to store Vinger, han havde hugget af Svanen, bandt dem fast paa sine Skuldre, det største Ris, han havde faaet af den gamle Kone, der faldt og brækkede Benet, stak han i sin Lomme, lukkede Vinduet op og fløj saa ind over Byen, lige hen til Slottet, hvor han satte sig i en Krog oppe under det Vindue, der gik ind til Prinsessens Sovekammer.

Det var ganske stille i hele Byen; nu slog Klokken tre Kvarter til tolv, Vinduet gik op, og Prinsessen fløj i en stor, hvid Kaabe og med lange, sorte Vinger hen over Byen, ud til et stort Bjerg; men Rejsekammeraten gjorde sig usynlig, saaledes at hun slet ikke kunde se ham, fløj bag efter og piskede paa Prinsessen med sit Ris, saa at der ordentlig kom Blod, hvor han slog. Uh, det var en Fart helt igennem Luften, Vinden tog i hendes Kaabe, der bredte sig ud til alle Sider ligesom et stort Skibssejl, og Maanen skinnede igennem den.

»Hvor det hagler! hvor det hagler!« sagde Prinsessen ved hvert Slag, hun fik af Riset, og det kunde hun have godt af. Endelig kom hun da ud til Bjerget og bankede paa. Det rullede ligesom Torden, idet Bjerget aabnede sig, og Prinsessen gik derind, Rejsekammeraten fulgte med, for slet ingen kunde se ham, han var usynlig. De gik gennem en stor, lang Gang, hvor Væggene gnistrede ganske forunderligt, det var over tusinde gloende Edderkopper, der løb op og ned ad Muren og lyste ligesom Ild. Nu kom de i en stor Sal, bygget af Sølv og Guld, Blomster, saa store som Solsikker, røde og blaa, skinnede fra Væggene, men ingen kunde plukke de Blomster, for Stilkene vare fæle, giftige Slanger, og Blomsterne vare Ild, der stod dem ud af Munden. Hele Loftet var besat med skinnende Sankt-Hans-Orme og himmelblaa Flagermus, der slog med de tynde Vinger; det saa ganske forunderligt ud. Midt paa Gulvet var en Trone, baaren af fire Hestebenrade, som havde Seletøj af de røde Ild-Edderkopper, Tronen selv var af mælkehvidt Glas, og Puderne til at sidde paa vare smaa, sorte Mus, der bed hinanden i Halen. Oven over den var et Tag af rosenrødt Spindelvæv, besat med de nydeligste smaa, grønne Fluer, der skinnede som Ædelstene. Midt paa Tronen sad en gammel Trold, med Krone paa det stygge Hoved og et Scepter i Haanden. Han kyssede Prinsessen paa hendes Pande, lod hende sidde ved Siden af sig paa den kostbare Trone, og nu begyndte Musikken. Store, sorte Græshopper spillede paa Mundharpe, og Uglen slog sig selv paa Maven, for den havde ingen Tromme. Det var en løjerlig

Koncert. Smaa bitte Nisser, med en Lygtemand paa Huen, dansede rundt i Salen. Ingen kunde se Rejsekammeraten, han havde stillet sig lige bag ved Tronen og hørte og saa alle Ting. Hoffolkene, som nu ogsaa kom ind, vare saa pæne og fornemme, men den, der rigtig kunde se, mærkede nok, hvorledes de havde det. Det var ikke andet end Kosteskafter med Kaalhoveder paa, som Trolden havde hekset Liv i og givet de broderede Klæder. Men det kunde jo ogsaa være det samme, de brugtes kun til Stads.

Da der nu var danset noget, fortalte Prinsessen til Trolden, at hun havde faaet en ny Frier, og spurgte derfor, hvad hun vel skulde tænke paa at spørge ham om næste Morgen, naar han kom op paa Slottet.

»Hør!« sagde Trolden, »nu skal jeg sige dig noget! Du skal tage noget meget let, for saa falder han slet ikke paa det. Tænk du paa din ene Sko. Det gætter han ikke. Lad saa Hovedet hugge af ham, men glem ikke, naar du i Morgen Nat kommer herud igen til mig, at bringe mig hans Øjne, for dem vil jeg spise!«

Prinsessen nejede ganske dybt og sagde, hun skulde ikke glemme Øjnene. Trolden lukkede nu Bjerget op, og hun fløj hjem igen, men Rejsekammeraten fulgte med og pryglede hende saa stærkt med Riset, at hun sukkede ganske dybt over det stærke Hagelvejr og skyndte sig alt hvad hun kunde med at komme igennem Vinduet ind i sit Sovekammer; men Rejsekammeraten fløj tilbage til Kroen, hvor Johannes endnu sov, løste sine Vinger af og lagde sig ogsaa paa Sengen, for han kunde sagtens være træt.

Det var ganske tidligt paa Morgenen, da Johannes vaagnede, Rejsekammeraten stod ogsaa op og fortalte, at han i Nat havde drømt en meget underlig Drøm om Prinsessen og hendes ene Sko, og bad ham derfor endelig at spørge, om Prinsessen ikke skulde have tænkt paa sin ene Sko. For det var jo det, han havde hørt af Trolden inde i Bjerget, men han vilde ikke fortælle Johannes noget derom, men bad ham bare at spørge, om hun havde tænkt paa sin ene Sko.

»Jeg kan lige saa godt spørge om det ene, som om det andet,« sagde Johannes, »maaske kan det være ganske rigtigt hvad du har drømt, for jeg tror nu alle Tider, Vor Herre hjælper mig nok! Men jeg vil dog sige dig Farvel, for gætter jeg galt, faar jeg dig aldrig mere at se!«

Saa kyssede de hinanden, og Johannes gik ind til Byen og op paa Slottet. Hele Salen var ganske fyldt med Mennesker, Dommerne sad i deres Lænestole og havde Ederdunsdyner under Hovedet, for de havde saa meget at tænke paa. Den gamle Konge stod op og tørrede sine Øjne i et hvidt Lommetørklæde. Nu traadte Prinsessen ind, hun var endnu meget dejligere end i Gaar og hilsede saa kærligt til dem alle sammen, men Johannes gav hun Haanden og sagde: »God Morgen, du!«

Nu skulde Johannes til at gætte, hvad hun havde tænkt paa. Gud, hvor hun saa venligt paa ham, men lige idet hun hørte ham sige: den ene Sko, blev hun kridhvid i Ansigtet og rystede over sin hele Krop, men det kunde ikke hjælpe hende noget, for han havde gættet rigtigt.

Hille den! hvor den gamle Konge blev glad; han slog en Kolbøtte, saa det stod efter, og alle Folk klappede i Hænderne for ham og for Johannes, der nu havde gættet rigtigt den første Gang.

Rejsekammeraten straalede af Fornøjelse, da han fik at vide, hvor godt det var gaaet af; men Johannes lukkede sine Hænder sammen og takkede den gode Gud, der vist nok vilde hjælpe ham igen de to andre Gange. Næste Dag skulde der allerede gættes igen.

Aftenen gik ligesom den i Gaar. Da Johannes sov, fløj Rejsekammeraten efter Prinsessen ud til Bjerget og pryglede hende endnu stærkere end forrige Gang, for nu havde han taget to Ris; ingen fik ham at se, og han hørte alle Ting. Prinsessen vilde tænke paa sin Handske, og det fortalte han til Johannes, ligesom om det var en Drøm; Johannes kunde da nok gætte rigtigt, og der blev saadan en Glæde paa Slottet. Hele Hoffet slog Kolbøtter, ligesom de havde set Kongen gøre den første Gang; men Prinsessen laa paa Sofaen

og vilde ikke sige et eneste Ord. Nu kom det an paa, om Johannes kunde gætte den tredie Gang. Gik det godt, skulde han jo have den dejlige Prinsesse og arve det hele Kongerige, naar den gamle Konge døde; gættede han galt, saa skulde han miste sit Liv, og Trolden vilde spise hans smukke blaa Øjne.

Aftenen før gik Johannes tidlig i sin Seng, læste sin Aftenbøn og sov saa ganske roligt; men Rejsekammeraten spændte Vingerne paa sin Ryg, bandt Sablen ved sin Side og tog alle tre Ris med sig og fløj saa til Slottet.

Det var ganske bælgmørk Nat, det stormede, saa Tagstenene fløj af Husene, og Træerne inde i Haven, hvor Benradene hang, svajede ligesom Siv, naar det blæste; det lynede hvert Øjeblik, og Tordenen rullede, ligesom om det kun var et eneste Skrald, der varede hele Natten. Nu slog Vinduet op, og Prinsessen fløj ud; hun var saa bleg som en død, men hun lo ad det onde Vejr, syntes, det var ikke stærkt nok, hendes hvide Kaabe hvirvlede rundt i Luften ligesom et stort Skibssejl, men Rejsekammeraten piskede hende saadan med sine tre Ris, saa Blodet dryppede ned paa Jorden, og hun til sidst næppe kunde flyve længer. Endelig kom hun da ud til Bjerget.

»Det hagler og stormer,« sagde hun; »aldrig har jeg været ude i saadant et Vejr.«

»Man kan ogsaa faa for meget af det gode,« sagde Trolden. Nu fortalte hun ham, at Johannes ogsaa havde gættet rigtigt anden Gang; gjorde han nu det samme i Morgen, da havde han vundet, og hun kunde aldrig mere komme ud til ham i Bjerget, skulde aldrig kunne gøre saadanne Troldkunster som før; derfor var hun ganske bedrøvet.

»Han skal ikke kunne gætte,« sagde Trolden, »jeg skal nok finde paa noget, han aldrig har tænkt paa! eller ogsaa maa han være en større Troldmand end jeg. Men nu ville vi være lystige!« og saa tog han Prinsessen i begge Hænder, og de dansede rundt med alle de smaa Nisser og Lygtemænd, der vare i Stuen; de røde Edderkopper sprang lige saa lystigt op og ned ad Væggen, det saa ud, som Ildblomsterne

gnistrede. Uglen slog paa Tromme, Faarekyllingerne peb, og de sorte Græshopper blæste paa Mundharpe. Det var et lystigt Bal! —

Da de nu havde danset længe nok, maatte Prinsessen hjem, for ellers kunde hun blive savnet paa Slottet; Trolden sagde, han nok vilde følge hende, saa vare de dog saa længe sammen endnu.

De fløj da af Sted i det onde Vejr, og Rejsekammeraten sled sine tre Ris op paa deres Rygstykker; aldrig havde Trolden været ude i saadant et Hagelvejr. Uden for Slottet sagde han Farvel til Prinsessen og hviskede i det samme til hende: »Tænk paa mit Hoved,« men Rejsekammeraten hørte det nok, og lige i det Øjeblik Prinsessen smuttede igennem Vinduet ind i sit Sovekammer, og Trolden vilde vende om igen, greb han ham i hans lange, sorte Skæg og hug med Sablen hans ækle Troldhoved af lige ved Skuldrene, saa Trolden ikke engang fik det selv at se; Kroppen kastede han ud i Søen til Fiskene, men Hovedet dykkede han kun ned i Vandet og bandt det saa ind i sit Silkelommetørklæde, tog det med hjem i Værtshuset og lagde sig til at sove.

Næste Morgen gav han Johannes Lommetørklædet, men sagde, han ikke maatte løse det op, før Prinsessen spurgte, hvad det var, hun havde tænkt paa.

Der var saa mange Mennesker i den store Sal paa Slottet, at de stod op paa hverandre ligesom Radiser, der ere bundne i et Knippe. Raadet sad i deres Stole med de bløde Hovedpuder, og den gamle Konge havde ny Klæder paa, Guldkronen og Scepteret var poleret, det saa stadseligt ud; men Prinsessen var ganske bleg og havde en kulsort Kjole paa, ligesom hun skulde til Begravelse.

»Hvad har jeg tænkt paa?« sagde hun til Johannes, og straks løste han Lommetørklædet op og blev selv ganske forskrækket, da han saa det fæle Troldhoved. Det gøs i alle Mennesker, for det var forskrækkeligt at se, men Prinsessen sad ligesom et Stenbillede og kunde ikke sige et eneste Ord; til sidst rejste hun sig op og gav Johannes Haanden, for han havde jo gættet rigtigt; hun saa hverken paa den ene

eller den anden, men sukkede ganske dybt: »Nu er du min Herre! I Aften vil vi holde Bryllup!«

»Det kan jeg lide!« sagde den gamle Konge, »saaledes skal vi have det!« Alle Folk raabte Hurra, Vagtparaden gjorde Musik i Gaderne, Klokkerne ringede, og Kagekonerne tog det sorte Flor af deres Sukkergrise, for nu var der Glæde. Tre

hele stegte Okser, fyldte med Ænder og Høns, bleve satte midt paa Torvet, enhver kunde der skære sig et Stykke; i Vandspringene sprang den dejligste Vin, og købte man en Skillings Kringle hos Bageren, fik man seks store Boller i Tilgift og det Boller med Rosiner i.

Om Aftenen var hele Byen illumineret, og Soldaterne skød med Kanoner, og Drengene med Knaldperler, og der blev spist og drukket, klinket og sprunget oppe paa Slottet, alle de fornemme Herrer og dejlige Frøkener dansede med hverandre; man kunde langt borte høre, hvor de sang:

»Her er' saa mange smukke Piger,
som vil ha'e dem en Svingom,
de begærer Tamburmarchen,
smukke Pige vend dig om.
Danser og tramper,
saa Skosaalerne falde a'!«

Men Prinsessen var jo en Heks endnu og holdt slet ikke noget af Johannes; det huskede Rejsekammeraten paa, og derfor gav han Johannes tre Fjer af Svanevingerne og en lille Flaske med nogle Draaber i, sagde til ham, at han skulde lade sætte ved Brudesengen et stort Kar, fyldt med Vand, og naar da Prinsessen vilde stige op i Sengen, skulde han give hende et lille Stød, saa hun faldt ned i Vandet, hvor han skulde dykke hende tre Gange, efter først at have kastet Fjerene og Draaberne deri, saa vilde hun blive fri for sin Trolddom og komme til at holde saa meget af ham.

Johannes gjorde alt, hvad Rejsekammeraten havde raadet ham; Prinsessen skreg ganske højt, idet han dykkede hende ned under Vandet, og sprællede ham under Hænderne, som en stor, kulsort Svane med gnistrende Øjne; da hun anden Gang kom op over Vandet igen, var Svanen hvid, paa en eneste sort Ring nær, den havde om Halsen. Johannes bad fromt til Vor Herre og lod Vandet tredie Gang spille hen over Fuglen, og i samme Øjeblik forvandledes den til den dejligste Prinsesse. Hun var endnu smukkere end før og

takkede ham med Taarer i sine dejlige Øjne, fordi han havde hævet hendes Fortryllelse.

Næste Morgen kom den gamle Konge med hele sin Hofstat, og der var en Gratuleren til langt op paa Dagen; til allersidst kom da Rejsekammeraten, han havde sin Stok i Haanden og Vadsækken paa Nakken. Johannes kyssede ham saa mange Gange, sagde, han maatte ikke rejse bort, han skulde blive hos ham, thi han var jo Skyld i hele hans Lykke. Men Rejsekammeraten rystede med Hovedet og sagde saa mildt og venligt: »Nej, nu er min Tid omme. Jeg har kun betalt min Gæld. Kan du huske den døde Mand, de onde Mennesker vilde gøre Fortræd. Du gav alt, hvad du ejede, for at han kunde have Ro i sin Grav. Den døde er jeg!«

I det samme var han borte. —

Brylluppet varede nu en hel Maaned, Johannes og Prinsessen holdt saa meget af hinanden, og den gamle Konge levede mange fornøjede Dage og lod deres smaa bitte Børn ride Ranke paa sit Knæ og lege med sit Scepter; men Johannes var Konge over hele Riget.

